EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.8.2023.
COM(2023) 482 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o aktivnostima Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom 2021. i 2022.

SAŽETAK

Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF) prvotno je osnovan 2007. kako bi se pružila potpora radnicima koji su izgubili radna mjesta zbog globalizacije ili promjena u tokovima svjetske trgovine radi iskazivanja solidarnosti i promicanja dostojanstvenog i održivog zaposlenja u Uniji nuđenjem potpore u slučaju velikih restrukturiranja. To se postiže pružanjem pomoći radnicima koji su proglašeni viškom i samozaposlenim osobama koje su prestale obavljati svoju djelatnost da se prilagode strukturnim promjenama prilagodbom svojih vještina i pronalaskom novih radnih mjesta.

Područje primjene fonda zatim je prilagođeno kako bi se pružila potpora u slučaju otpuštanja zbog svjetske financijske i gospodarske krize.

Uredba o EGF-u[1] dodatno je izmijenjena za razdoblje 2021.–2027. kako bi se potpora iz fonda mogla pružiti većem broju radnika koji su izgubili radna mjesta. Fond sad pruža potporu i radnicima koji su proglašeni viškom i u slučaju socioekonomskih transformacija koje su rezultat globalizacije te svjetske financijske i gospodarske krize i zbog bilo kojeg velikog restrukturiranja, kao što su strukturne promjene povezane s globalizacijom, financijskom ili gospodarskom krizom, prelaskom na niskougljično gospodarstvo, digitalizacijom ili automatizacijom.

EGF kao krizni fond djeluje retroaktivno kako bi se pomoglo radnicima koji su proglašeni viškom pogođenima velikim restrukturiranjem. Vodi se načelima definiranima u trima kategorijama europskog stupa socijalnih prava[2] i pomaže u njihovoj provedbi (jednake mogućnosti i pristup tržištu rada; pravedni radni uvjeti; te socijalna zaštita i uključenost) te poboljšava socijalnu i gospodarsku koheziju među regijama i državama članicama. Nadopunjuje postojeće glavne programe potpora za restrukturiranje i usluge za sudionike na tržištu rada, a pritom ne zamjenjuje postojeće resurse.

U ovom se Izvješću iznosi pregled aktivnosti EGF-a provedenih 2021. i 2022. te rezultata ostvarenih u tom razdoblju. U nastavku se navodi sažetak glavnih nalaza.

- U izvještajnom razdoblju pet država članica podnijelo je 11 zahtjeva u ukupnom iznosu od 45,8 milijuna EUR (od čega 6,8 milijuna EUR čini nacionalni doprinos, a 39 milijuna EUR doprinos iz EGF-a) za 5 182 radnika. Najviše radnika bilo je zaposleno u sektoru zračnog prijevoza te sektoru proizvodnje motornih vozila, prikolica i poluprikolica, a zatim u sektoru skladištenja i pratećih djelatnosti u prijevozu.

- Europski parlament i Vijeće donijeli su 14 odluka kako bi se mobilizirala sredstva EGF-a u ukupnom iznosu od 51,8 milijuna EUR i pružila potpora za 13 025 radnika[3].

- Zbog vrlo malog broja predmeta 2018. i 2019., 2021. je trebalo podnijeti samo jedno završno izvješće. Iz rezultata tog izvješća vidljivo je da je 79 % radnika koji su sudjelovali u mjerama

[1] Uredba (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013.
[2] Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava
[3] Od 14 odluka pet se odnosilo na predmete u okviru EGF-a zaprimljene na kraju 2020. (EGF/2020/002, EE/turizam u Estoniji; EGF/2020/003, DE/GMH Guss; EGF/2020/004, NL/KLM; EGF/2020/005, BE/Swissport; i EGF/2020/006, FI/Finnair).

ponovno zaposleno. U sljedećem dvogodišnjem izvješću koje se odnosi na 2023. i 2024. očekuje se 13 završnih izvješća.

SADRŽAJ

1. Uvod 4
2. Analiza aktivnosti EGF-a 2021. i 2022. 5
2.1. Podneseni zahtjevi 5
2.1.1. Podneseni zahtjevi raščlanjeni prema uzroku otpuštanja i intervencijskom kriteriju 7
2.1.2. Podneseni zahtjevi prema sektoru (kako je opisano u klasifikaciji NACE Rev. 2) 7
2.1.3. Podneseni zahtjevi prema broju ciljanih korisnika 8
2.1.4. Podneseni zahtjevi po zatraženom iznosu 11
2.1.5. Podneseni zahtjevi po zatraženom iznosu po radniku 12
2.2. Donesene odluke i odobreni doprinosi 13
2.2.1. Mjere financirane s pomoću EGF-a 16
2.2.2. Komplementarnost s mjerama koje se financiraju iz nacionalnih fondova ili fondova Unije 16
2.3. Neodobreni zahtjevi 17
2.4. Rezultati postignuti u okviru EGF-a 17
2.4.1. Sažetak i kvalitativna procjena rezultata prijavljenih 2021. 17
2.4.2. Stopa ponovnog uključivanja na tržište rada korisnika koji su primili pomoć 19
2.5. Financijska provedba 19
2.5.1. Doprinosi EGF-a 19
2.5.2. Tehnička pomoć 20
2.5.3. Prijavljene nepravilnosti 20
2.5.4. Zaključivanje financijskih doprinosa iz EGF-a 20
2.6. Aktivnosti tehničke pomoći koje je provela Komisija 24
2.6.1. Informiranje i promidžba – internetske stranice 24
2.6.2. Sastanci s nacionalnim tijelima i dionicima EGF-a 24
2.6.3. Sustav za elektroničku razmjenu podataka (SFC2021) 24
2.6.4. Komisijine *ex post* evaluacije EGF-a za razdoblje 2014.–2020. 25

1. Uvod

U okviru Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) za razdoblje 2021.–2027.[4] EU pokazuje solidarnost i pruža potporu otpuštenim radnicima i samozaposlenim osobama koje su prestale sa svojom djelatnošću zbog velikog restrukturiranja, kao što su strukturne promjene povezane s globalizacijom, financijskom ili gospodarskom krizom, prelaskom na niskougljično gospodarstvo, digitalizacijom ili automatizacijom. Prag prihvatljivosti smanjen je s 500 (u razdoblju 2014.–2020.) na 200 (za razdoblje 2021.–2027.) radnika koji su proglašeni viškom. Nadalje, stopa sufinanciranja iz EGF-a promijenjena je sa 60 % (za razdoblje 2014.–2020.) na najvišu stopu sufinanciranja Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) u relevantnoj državi članici[5] ili 60 %, ovisno o tome koja je stopa viša (za razdoblje 2021.–2027.). Tim preoblikovanjem EGF-a za razdoblje 2021.–2027. nastoje se osigurati veća uključivost i fleksibilnost kako bi se bolje odgovorilo na trenutačne i buduće gospodarske izazove.

Kako bi se otpuštenim radnicima pomoglo u pronalasku novog zaposlenja, u okviru EGF-a sufinanciraju se aktivne mjere tržišta rada koje provode države članice. Njime se nadopunjuju nacionalne mjere u slučaju iznenadnih kolektivnih otpuštanja zbog bilo koje vrste prethodno navedenih velikih restrukturiranja i osigurava se ciljani pristup prilagođeniji najosjetljivijim radnicima koji su proglašeni viškom.

U skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (2021.–2027.)[6] Komisija ovo Izvješće upućuje Europskom parlamentu i Vijeću te iznosi kvantitativnu i kvalitativnu procjenu aktivnosti EGF-a provedenih u prethodne dvije godine.

Izvješće je usmjereno na rezultate postignute u okviru EGF-a te posebno sadržava podatke o:

- podnesenim zahtjevima,
- donesenim odlukama,
- financiranim djelovanjima, uključujući njihovo nadopunjavanje djelovanjima koja se financiraju iz drugih instrumenata Unije, posebno iz fonda ESF+,
- statistikama za svaku državu članicu o stopi ponovnog uključivanja korisnika na tržište rada,
- zaključivanju financijskih doprinosa, i
- odbijenim zahtjevima.

[4] Osnovan Uredbom (EZ) br. 1927/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o osnivanju Europskog fonda za prilagodbe globalizaciji, koja je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 546/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009., poslije Uredbom (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014.–2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006, a za razdoblje 2021.–2027. podliježe Uredbi (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom.

[5] Člankom 112. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.) utvrđene su stope sufinanciranja fonda ESF+ na 85 % za slabije razvijene regije, 70 % za tranzicijske regije koje su u razdoblju 2014.–2020. bile razvrstane kao slabije razvijene regije, 60 % za tranzicijske regije, 50 % za razvijenije regije koje su u razdoblju 2014.–2020. bile razvrstane kao tranzicijske regije ili je njihov BDP po stanovniku bio ispod 100 % te 40 % za razvijenije regije.

[6] SL L 153, 3.5.2021., str. 48.

U zaključku izvješća iznose se rezultati iz Komisijine *ex post* evaluacije EGF-a za razdoblje 2014.–2020. objavljene 13. prosinca 2021.

2. Analiza aktivnosti EGF-a 2021. i 2022.

2.1. Podneseni zahtjevi

Komisija je 2021. i 2022. primila 11 zahtjeva od pet država članica: Belgije, Grčke, Španjolske, Francuske i Italije. Jedanaest zahtjeva obuhvatilo je ukupno 45,8 milijuna EUR (kombinirani nacionalni doprinosi i doprinosi iz EGF-a) za 5 182 radnika. Tih pet država članica prethodno je podnijelo zahtjeve za financiranje iz EGF-a. Pojedinosti o tim zahtjevima navedene su u tablici 1.

Tablica 1: zahtjevi podneseni 2021. i 2022.

Ref. oznaka EGF-a	Država članica	Naziv predmeta	Kratki naziv sektora	Odjeljak NACE Rev. 2	Datum zahtjeva	Čl. 4. Intervencijski kriterij	Trgovina/kriza	Nacionalni doprinos (u EUR) (40 % ili manje od ukupnog iznosa predmeta)	Doprinos iz EGF-a (u EUR) (60 % ili više od ukupnog iznosa predmeta)	Stopa sufinanciranja iz EGF-a (%)	Broj otpuštenih radnika	Broj ciljanih radnika	Udio ciljanih radnika u odnosu na otpuštene radnike	Prosječan iznos iz EGF-a po ciljanom radniku
								A	B	C	D	E	E/D	B/E
EGF/2021/001	**ES**	**País Vasco metal**	Metalopreradivačka industrija	25	25.6.2021.	čl. 4. st. 2. t. (b)	Kriza (COVID-19)	214 343	1 214 607	85%	491	300	61%	4 049
EGF/2021/002	**IT**	**Air Italy**	Zračni prijevoz	51	15.7.2021.	čl. 4. st. 2. t. (a)	Kriza poduzeća	683 760	3 874 640	85%	611	611	100%	6 341
EGF/2021/003	**IT**	**Porto Canale**	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	52	15.7.2021.	čl. 4. st. 3.	Trgovina	263 543	1 493 407	85%	190	190	100%	7 860
EGF/2021/004	**ES**	**Aragón automotive**	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	29	26.7.2021.	čl. 4. st. 2. t. (b)	Kriza (COVID-19)	247 917	1 404 863	85%	1 052	320	30%	4 390
EGF/2021/005	**FR**	**Airbus**	Proizvodnja prijevozne opreme	30	26.7.2021.	čl. 4. st. 2. t. (a)	Kriza (COVID-19)	660 930	3 745 264	85%	508	297	58%	12 610
EGF/2021/006	**ES**	**Cataluña automotive**	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	29	23.9.2021.	čl. 4. st. 2. t. (b)	Trgovina	493 263	2 795 156	85%	705	450	64%	6 211
EGF/2021/007	**FR**	**Selecta**	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (prodajni automati)	46	12.10.2021.	čl. 4. st. 2. t. (a)	Kriza (COVID-19)	348 918	1 977 200	85%	366	366	100%	5 402
EGF/2021/008	**EL**	**Atika - proizvodnja električne opreme**	Proizvodnja električne opreme	27	21.12.2021.	čl. 4. st. 2. t. (b)	Trgovina	263 970	1 495 830	85%	206	206	100%	7 261
EGF/2022/001	**FR**	**Air France**	Zračni prijevoz i održavanje zrakoplova	51; 33	21.1.2022.	čl. 4. st. 2. t. (a)	Kriza (COVID-19)	3 131 049	17 742 607	85%	1 580	1 580	100%	11 229
EGF/2022/002	**BE**	**TNT**	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	52	18.10.2022.	čl. 4. st. 2. t. (a)	Preuzimanje poduzeća	345 247	1 956 397	85%	559	559	100%	3 500
EGF/2022/003	**ES**	**Alu Ibérica**	Proizvodnja osnovnih metala	24	30.11.2022.	čl. 4. st. 2. t. (a)	Trgovina	225 000	1 275 000	85%	303	303	100%	4 208
Ukupan broj zahtjeva zaprimljenih 2021. i 2022.: 11						**čl. 4. st. 1. t. (a) = 6 čl. 4. st. 1. t. (b) = 4 čl. 4. st. 2. = 1**	**Ukupno**	**6 877 940**	**38 974 971**		**6 571**	**5 182**	**79%**	**7 521**
							Prosjek za 11 zahtjeva	**625 267**	**3 543 179**		**597**	**471**		

2.1.1. Podneseni zahtjevi raščlanjeni prema uzroku otpuštanja i intervencijskom kriteriju

Jedanaest zahtjeva podnesenih 2021. i 2022. obuhvaćeno je Uredbom (EU) 2021/691. U nastavku se opisuju glavni razlozi otpuštanja koje su navele države članice.

❖ **Velike strukturne promjene u tokovima svjetske trgovine nastale zbog globalizacije**

Grčka, Španjolska i Italija podnijele su četiri zahtjeva u kojima se navode razlozi povezani s učincima globalizacije na trgovinu, pri čemu je jedan od njih (EGF/2021/003 IT/Porto Canale) opravdan time što je riječ o malom tržištu rada[7].

❖ **Posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19**

Pet zahtjeva odnosilo se na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19. Dvije države članice (Španjolska i Francuska) podnijele su zahtjeve koji se odnose na otpuštanja u sektorima koji su posebno pogođeni pandemijom bolesti COVID-19: metaloprerađivačkoj industriji, proizvodnji motornih vozila, proizvodnji prijevozne opreme te zračnom prijevozu i održavanju zrakoplova.

❖ **Ostalo**

Jedan zahtjev podnesen je zbog krize poduzeća (EGF/2021/002 IT/Air Italy), a jedan zbog preuzimanja poduzeća (EGF/2022/002 BE/TNT).

2.1.2. Podneseni zahtjevi prema sektoru (kako je opisano u klasifikaciji NACE Rev. 2)[8]

Jedanaest zahtjeva odnosilo se na otpuštanja u devet sektora:

1) zračnom prijevozu (dva zahtjeva);
2) skladištenju i pratećim djelatnostima u prijevozu (dva zahtjeva);
3) proizvodnji motornih vozila, prikolica i poluprikolica (dva zahtjeva);
4) metaloprerađivačkoj industriji;
5) proizvodnji prijevozne opreme;
6) trgovini na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (prodajni automati);
7) proizvodnji električne opreme;
8) održavanju zrakoplova; i
9) proizvodnji osnovnih metala.

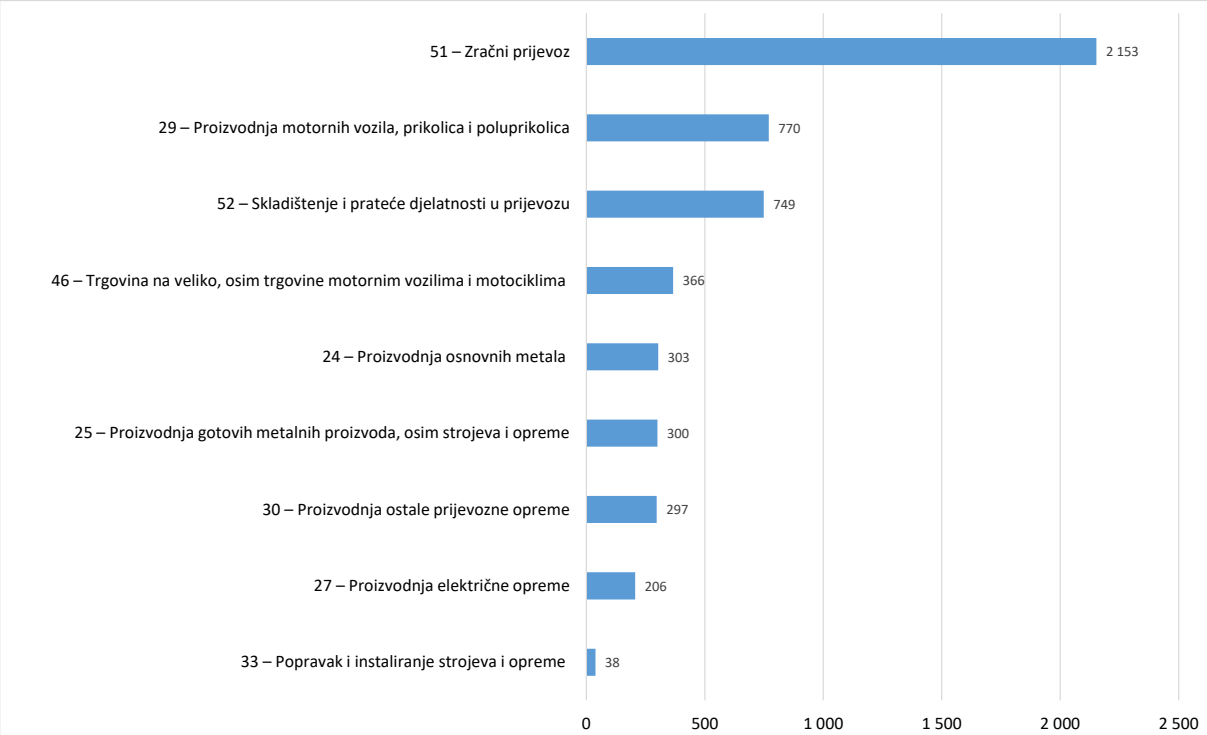
[7] Člankom 4. stavkom 2. točkom (a) Uredbe o EGF-u propisano je da najmanje 200 radnika mora biti otpušteno u referentnom razdoblju od četiri mjeseca u poduzeću u državi članici, uključujući radnike koji su proglašeni viškom kod dobavljačâ ili daljnjih proizvođača tog poduzeća i/ili samozaposlene osobe koje su prestale obavljati svoju djelatnost. U skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe o EGF-u zahtjev može odstupati od tih kriterija ako je do otpuštanja došlo na malom tržištu rada i otpuštanja imaju znatan učinak na zapošljavanje te lokalno i regionalno gospodarstvo.

[8] NACE Rev. 2, Statistička klasifikacija gospodarskih djelatnosti u Europskoj zajednici: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-07-015

Najviše radnika na koje su se odnosili zahtjevi bilo je zaposleno u sektoru zračnog prijevoza (2 153), zatim u proizvodnji motornih vozila, prikolica i poluprikolica (770) te naposljetku u skladištenju i pratećim djelatnostima u prijevozu (749), vidjeti grafikon 1.

Jedan zahtjev iz Francuske odnosio se na više sektora djelatnosti.

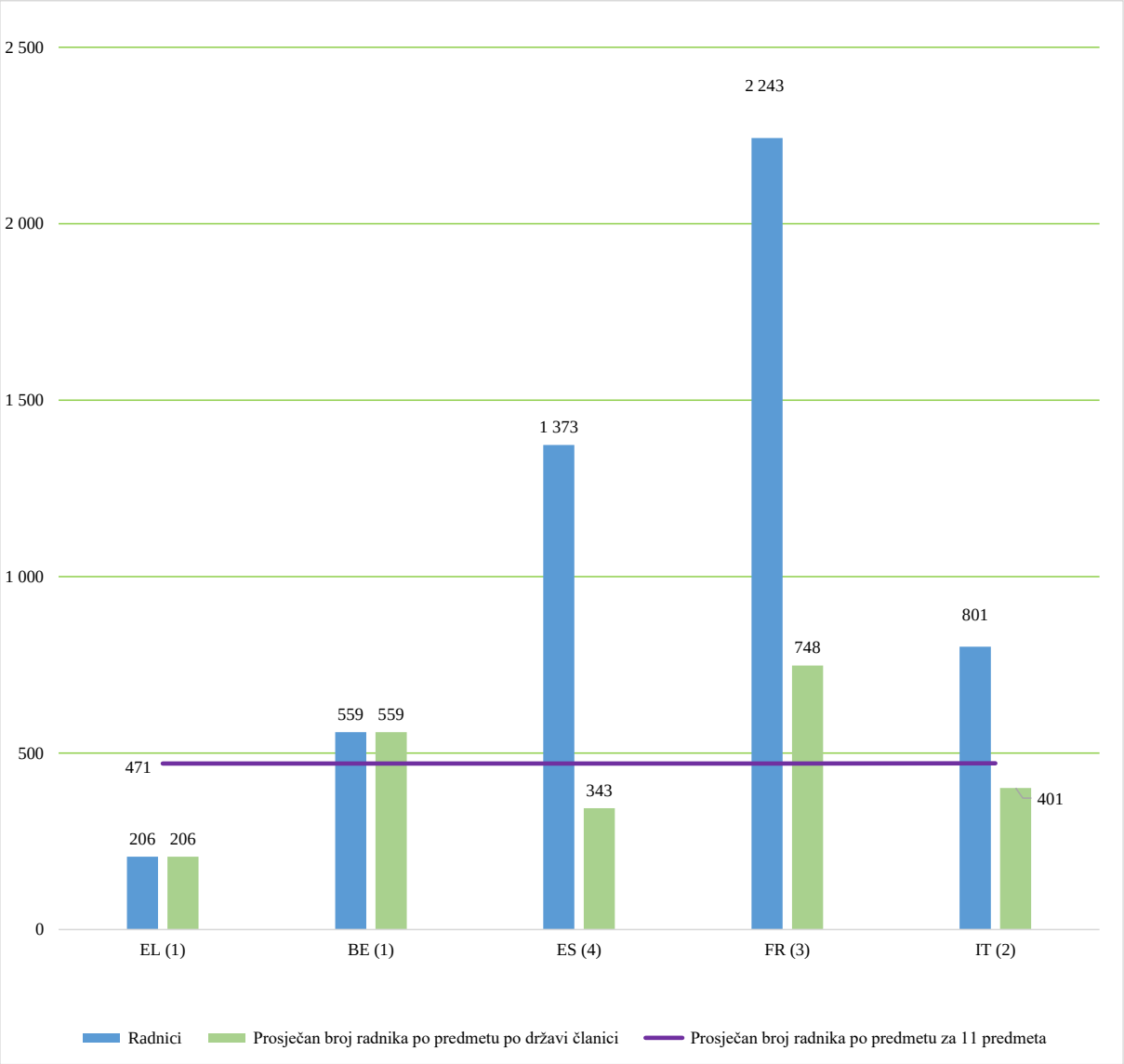
Grafikon 1: broj ciljanih radnika po sektoru (razina odjeljka NACE Rev. 2) u razdoblju 2021.–2022.

2.1.3. Podneseni zahtjevi prema broju ciljanih korisnika

Jedanaest zahtjeva podnesenih 2021. i 2022. odnosilo se na 6 571 otpuštanje. Ukupan broj radnika kojima je namijenjena potpora iz EGF-a bio je 5 182 (vidjeti tablicu 1). Francuska je zatražila potporu iz EGF-a za najveći broj radnika (2 243), nakon čega slijede Španjolska (1 373) i Italija (801). Prosječan broj ciljanih radnika po zahtjevu bio je 471, vidjeti grafikon 2.

Grafikon 2: broj ciljanih radnika po državi članici 2021.–2022.

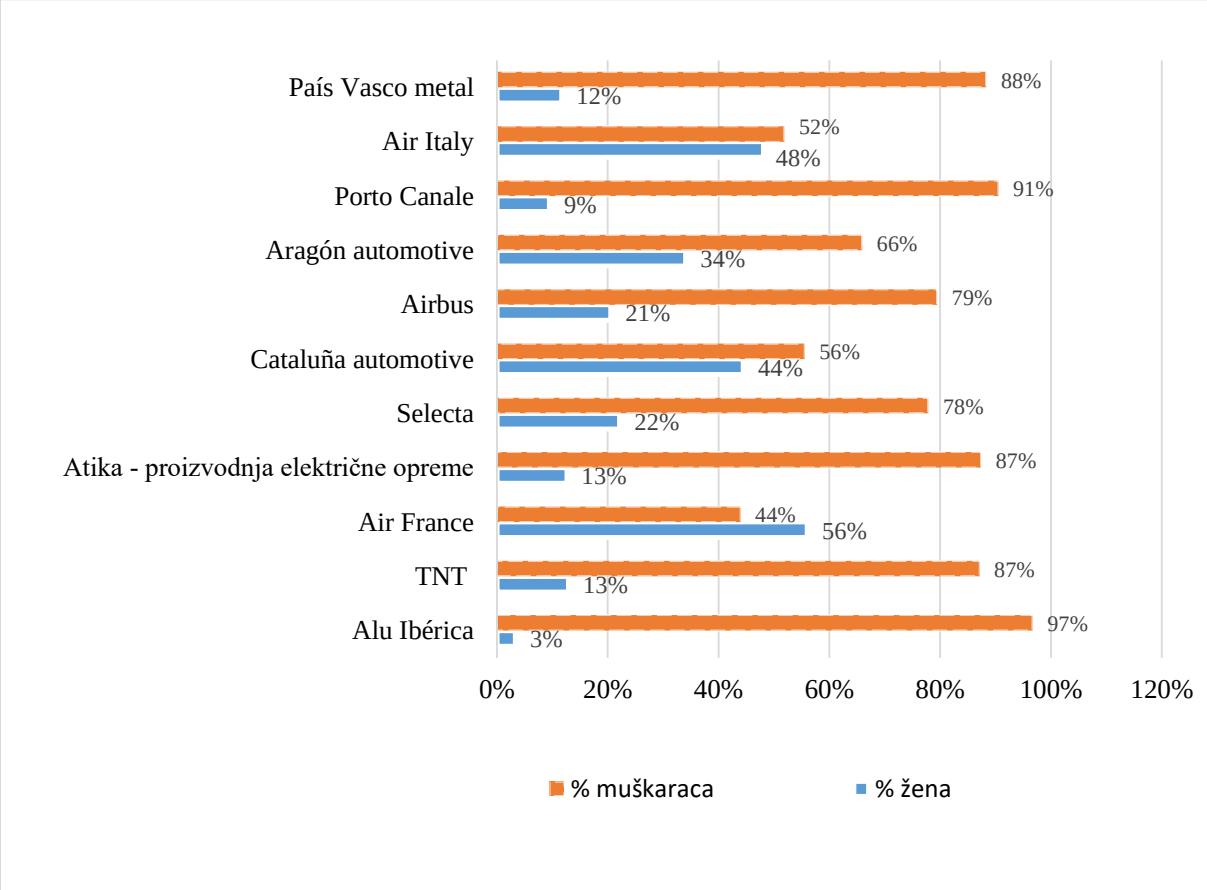
Broj podnesenih zahtjeva navodi se u zagradama.

Ukupan broj ciljanih radnika: 5 182
Prosječan broj ciljanih radnika: 471

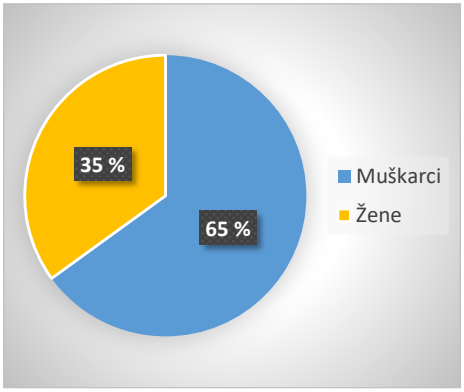
Od svih ciljanih radnika 65 % su bili muškarci, 71 % je bilo u dobi od 30 do 54 godine, a 57 % njih završilo je više sekundarno ili postsekundarno netercijarno obrazovanje. Međutim, profil radnika po spolu znatno se razlikuje od jednog predmeta do drugog. Francuski zahtjev (zračni prijevoz) obuhvaćao je 56 % žena. S druge strane španjolski i talijanski zahtjevi obuhvaćali su 3 % odnosno 9 % žena; ti su se zahtjevi odnosili na sektor proizvodnje osnovnih metala te skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu, dva sektora u kojima tradicionalno prevladavaju muškarci. Vidjeti grafikone od 3 do 6.

Broj radnika pogođenih restrukturiranjem i broj radnika kojima je bila namijenjena potpora iz EGF-a mogu se razlikovati ako država članica odluči usmjeriti se na određene skupine, kao što su najosjetljiviji radnici, oni kojima je iznimno teško na tržištu rada i/ili oni kojima je pomoć najpotrebnija. Nadalje, standardna potpora koja je dostupna za otpuštene radnike u državama članicama može u nekim slučajevima biti dostatna za brzo ponovno uključivanje na tržište rada ili se radnici u određenim slučajevima mogu odlučiti za prijevremenu mirovinu. U takvim slučajevima nije potrebna intervencija EGF-a kojom se na pravnoj osnovi pruža potpora povrh standardne potpore.

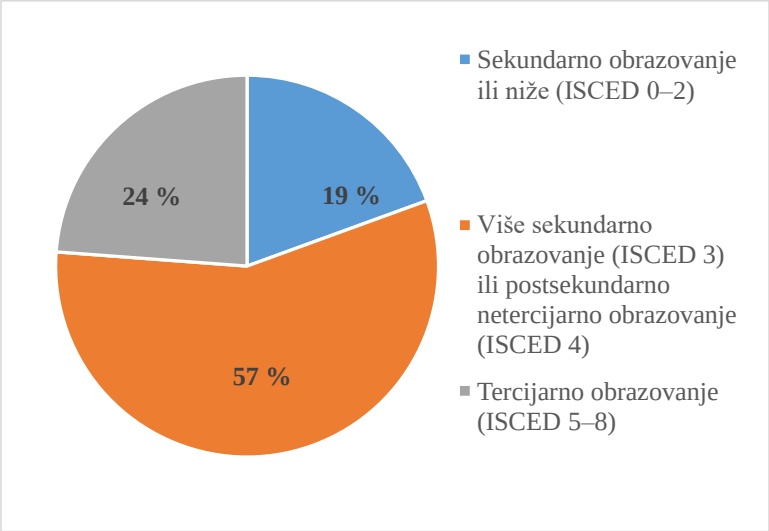
Grafikon 3: profil ciljanih radnika po spolu i zahtjevu

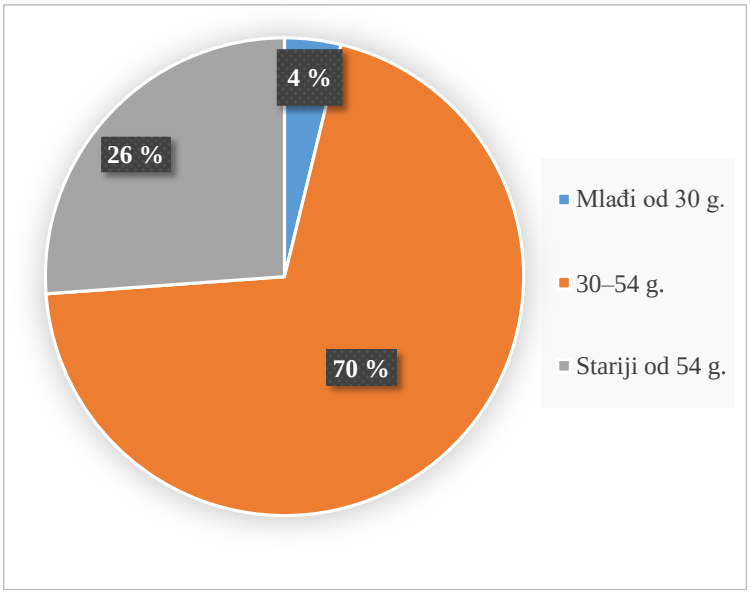
Grafikon 4: profil ciljanih radnika po spolu

Grafikon 5: profil ciljanih radnika po stupnju obrazovanja

Grafikon 6: profil ciljanih radnika po dobi

2.1.4. Podneseni zahtjevi po zatraženom iznosu

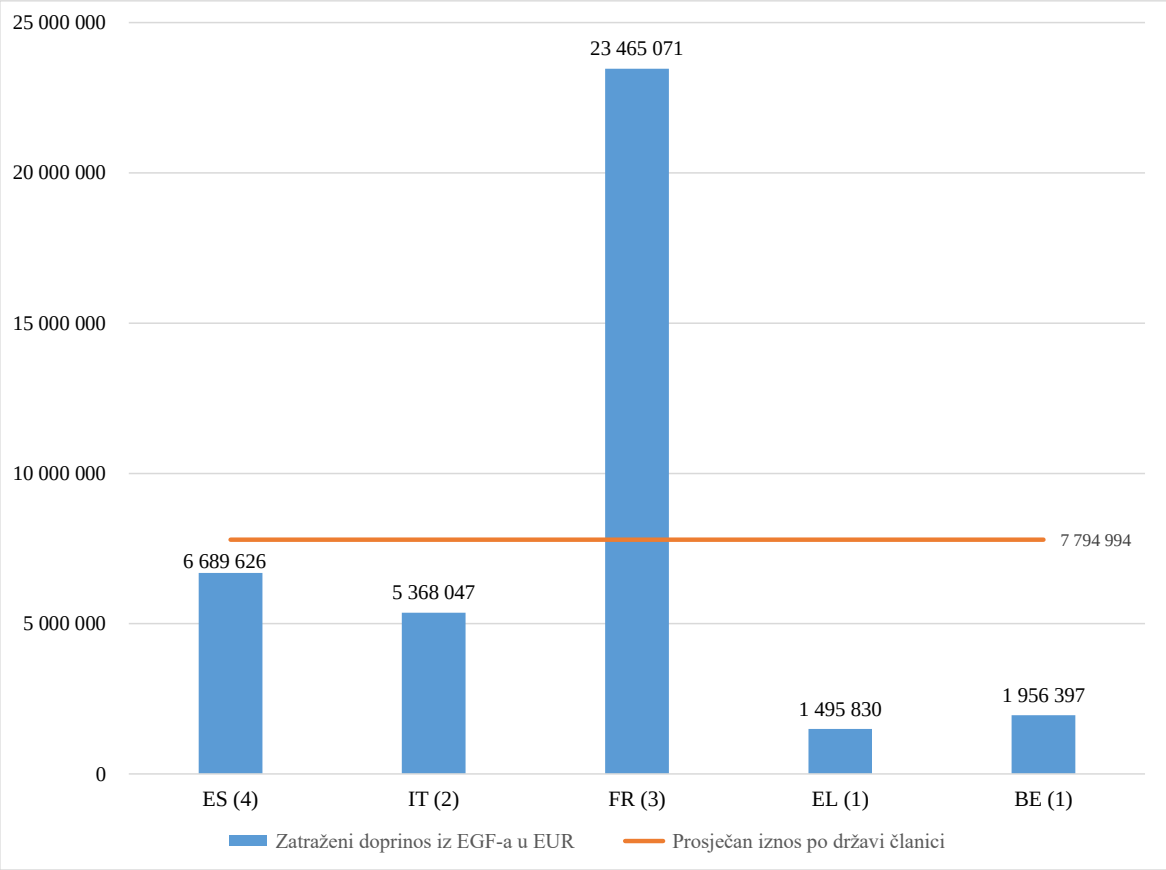
Financijskim doprinosom iz EGF-a dopunjuju se mjere države članice na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Država članica koja podnosi zahtjev mora osigurati da se za mjere za koje se prima financijski doprinos iz EGF-a ne prima druga financijska potpora iz proračuna EU-a i da su mjere u skladu s pravilima o državnim potporama. Nadalje, mjere koje se podupiru iz EGF-a ne bi trebale zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora.

Svaka država članica koja se prijavljuje za potporu iz EGF-a mora osmisliti usklađeni paket mjera koji najbolje odgovara profilima ciljanih korisnika. Uredbom (EU) 2021/691 stopa sufinanciranja iz EGF-a

utvrđena je po najvišoj stopi sufinanciranja fonda ESF+ u relevantnoj državi članici ili iznosi 60 %, ovisno o tome koja je stopa viša.

Iz EGF-a je zatražen ukupan iznos potpore od 38 974 971 EUR za 11 predmeta. Francuska je zatražila najveći iznos (23 465 071 EUR) za tri zahtjeva, nakon čega slijede Španjolska (6 689 626 EUR) za četiri zahtjeva i Italija (5 368 047 EUR) za dva zahtjeva. Doprinosi zatraženi iz EGF-a iznosili su od 1 214 607 EUR do 17 742 607 EUR s prosjekom od 7 794 994 EUR po državi članici i 3 543 179 EUR po zahtjevu.

Grafikon 7: ukupni iznosi iz EGF-a (u EUR) zatraženi po državi članici u razdoblju 2021.–2022.

Broj podnesenih zahtjeva navodi se u zagradama.

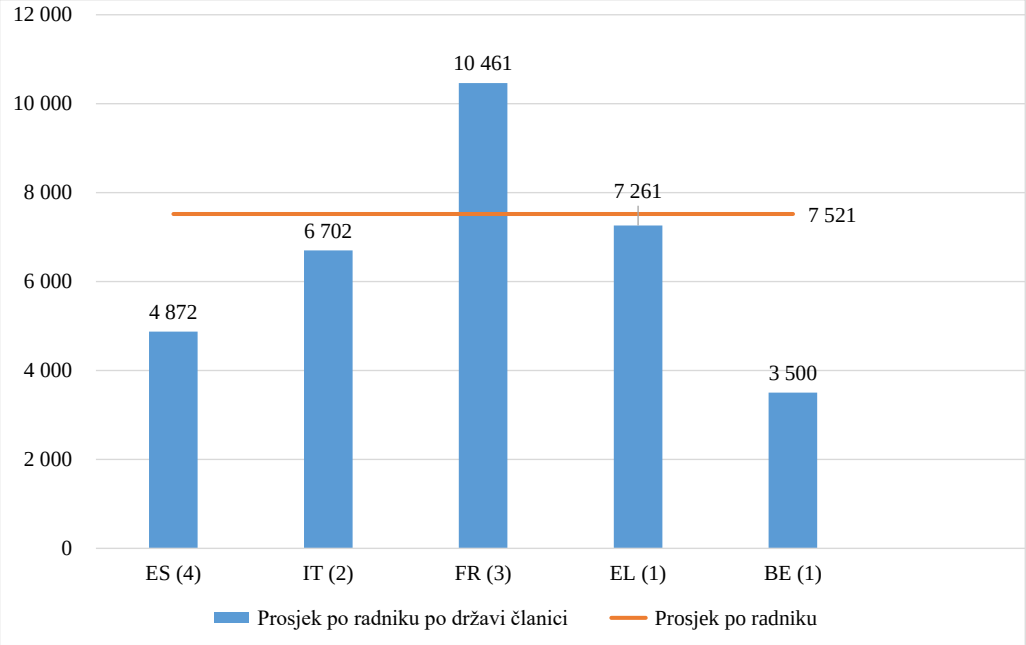
Ukupan zatraženi iznos iz EGF-a: 38 974 971 EUR
Prosječan zatraženi iznos iz EGF-a po državi članici: 7 794 994 EUR

2.1.5. Podneseni zahtjevi po zatraženom iznosu po radniku

Uredbom (EU) 2021/691 ne ograničava se iznos koji se može zatražiti po ciljanom radniku. Taj iznos može se razlikovati ovisno o situaciji na pogođenom tržištu rada, o pojedinačnoj situaciji u kojoj se nalaze ciljani radnici, o mjerama koje je država članica već poduzela i o trošku pružanja usluga u predmetnoj državi članici. Zbog tih razloga predloženi iznosi potpore iz EGF-a po radniku 2021. i

2022. kretali su se od 3 500 EUR do 10 461 EUR, pri čemu je prosjek iznosio 7 521 EUR. Najveći prosječan iznos po radniku zatražila je Francuska (10 461 EUR), a najniži iznos Belgija (3 500 EUR).

Grafikon 8: iznos iz EGF-a (u EUR) zatražen po radniku i po državi članici u razdoblju 2021.–2022.

Broj podnesenih zahtjeva navodi se u zagradama.

Prosječan zatraženi iznos iz EGF-a po korisniku: 7 521 EUR

2.2. Donesene odluke i odobreni doprinosi

EGF je instrument hitne pomoći, izvan proračunskih gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira. Sufinanciranje svakog predmeta moraju odobriti Europski parlament i Vijeće.

U razdoblju 2021.–2022. Europski parlament i Vijeće donijeli su 14 odluka o mobilizaciji sredstava iz EGF-a, od kojih se pet odnosilo na zahtjeve na temelju Uredbe (EU) br. 1309/2013 zaprimljene 2020. Stoga je tablicom 2 obuhvaćen drugi skup predmeta od onih u tablici 1, koja prikazuje zahtjeve podnesene 2021. i 2022.

U predmetima iz 2020. stopa sufinanciranja iz EGF-a iznosila je 60 % za sve države članice. U skladu s novom Uredbom (EU) 2021/691, koja se primjenjuje na zahtjeve zaprimljene od 2021. nadalje, stopa sufinanciranja iz EGF-a istovjetna je najvišoj stopi sufinanciranja fonda ESF+ u relevantnoj državi članici ili iznosi 60 % za predmete zaprimljene od 2021. (Uredba (EU) 2021/691). Države članice koje su podnijele zahtjev 2021. i 2022. imaju pravo na stopu sufinanciranja od 85 %[9].

[9] Primjenjiva je stopa sufinanciranja od 85 % jer su sve te države članice imale najmanje jednu slabije razvijenu regiju.

Tih 14 odobrenih doprinosa bilo je namijenjeno za 13 025 radnika u devet država članica[10], pri čemu je ukupan iznos sufinanciranja iz EGF-a bio 51 790 562 EUR, a prosjek 3 976 EUR po ciljanom radniku. Od 13 025 ciljanih radnika 56 % bili su muškarci, a 76 % njih bilo je mlađe od 54 godine.

[10] Belgija, Njemačka, Estonija, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Nizozemska i Finska.

Tablica 2: pojedinosti o doprinosima odobrenima 2021. i 2022. (datum potpisa proračunskog tijela 2021. i 2022.)

Ref. oznaka EGF-a	Država članica	Predmet	Datum zahtjeva	Čl. 4. Intervencijski kriteriji	Trgovina/kriza	Nacionalni doprinos (u EUR)	Odobreni doprinos iz EGF-a (u EUR)	Broj ciljanih radnika	Prosječan doprinos iz EGF-a po radniku (u EUR)	Ciljani muškarci	Ciljane žene	Ciljani radnici mladi od 54 godine	Ciljani radnici stariji od 54 godine	Datum potpisa proračunskog tijela	Datum plaćanja (bankovni prijenos)
EGF/2020/002	**EE**	**Turizam u Estoniji**	12.11.2020.	t. (c) (iznimne okolnosti)	Kriza (COVID-19)	2 982 987	4 474 480	5 060	884	1 970	3 090	4 030	1 030	20.5.2021.	1.6.2021.
EGF/2020/003	**DE**	**GMH Guss**	15.12.2020.	t. (a)	Trgovina	721 138	1 081 706	476	2 272	455	21	300	176	8.6.2021.	17.6.2021.
EGF/2020/004	**NL**	**KLM**	22.12.2020.	t. (a)	Kriza (COVID-19)	3 346 146	5 019 218	1 201	4 179	933	268	824	377	8.6.2021.	17.6.2021.
EGF/2020/005	**BE**	**Swissport**	22.12.2020.	t. (a)	Kriza (COVID-19)	2 479 483	3 719 224	1 468	2 534	1 086	382	1 268	200	8.6.2021.	17.6.2021.
EGF/2020/007	**FI**	**Finnair**	30.12.2020.	t. (a)	Kriza (COVID-19)	1 168 240	1 752 360	500	3 505	280	220	359	141	8.6.2021.	17.6.2021.
EGF/2021/001	**ES**	**País Vasco metal**	25.6.2021.	t. (b)	Kriza (COVID-19)	214 343	1 214 607	300	4 049	265	35	238	62	25.11.2021.	9.12.2021.
EGF/2021/002	**IT**	**Air Italy**	15.7.2021.	t. (a)	Kriza poduzeća	683 760	3 874 640	611	6 341	317	294	423	188	15.12.2021.	27.12.2021.
EGF/2021/003	**IT**	**Porto Canale**	15.7.2021.	Tržište rada	Trgovina	263 543	1 493 407	190	7 860	172	18	187	3	15.12.2021.	27.12.2021.
EGF/2021/004	**ES**	**Aragón automotive**	26.7.2021.	t. (b)	Kriza (COVID-19)	247 917	1 404 863	320	4 390	211	109	193	127	15.12.2021.	27.12.2021.
EGF/2021/005	**FR**	**Airbus**	26.7.2021.	t. (a)	Kriza (COVID-19)	660 930	3 745 264	297	12 610	236	61	257	40	16.2.2022.	28.2.2022.
EGF/2021/006	**ES**	**Cataluña automotive**	23.9.2021.	t. (b)	Trgovina	493 263	2 795 156	450	6 211	250	200	293	157	9.3.2022.	14.3.2022.
EGF/2021/007	**FR**	**Selecta**	12.10.2021.	t. (a)	Kriza (COVID-19)	348 918	1 977 200	366	5 402	285	81	283	83	24.3.2022.	4.4.2022.
EGF/2021/008	**EL**	**Atika - proizvodnja električne opreme**	21.12.2021.	t. (b)	Trgovina	263 970	1 495 830	206	7 261	180	26	163	43	23.6.2022.	1.7.2022.
EGF/2022/001	**FR**	**Air France**	21.1.2022.	t. (a)	Kriza (COVID-19)	3 131 049	17 742 607	1 580	11 229	695	885	1 094	486	23.6.2022.	1.7.2022.
				Ukupno		**17 005 687**	**51 790 562**	**13 025**	**3 976**	**7 335**	**5 690**	**9 912**	**3 113**		
Ukupan broj odluka i plaćanja 2021. i 2022.: 14				**t. (a) = 8 t. (b) = 4 Iznimne okolnosti = 1 Tržište rada = 1**	**Kriza = 10 Trgovina = 4**	**1 214 692**	**3 699 326**	**930**		**56%**	**44%**	**76%**	**24%**	**Prosjek za 14 predmeta**	

2.2.1. Mjere financirane s pomoću EGF-a

U skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2021/691 financijskim doprinosom iz EGF-a mogu se poduprijeti aktivne mjere tržišta rada koje su dio usklađenog paketa personaliziranih usluga namijenjenih olakšavanju ponovnog uključivanja u zapošljavanje ili samozapošljavanje ciljanih korisnika, a osobito osoba u najnepovoljnijem položaju među njima.

Aktivne mjere zapošljavanja odobrene 2021. i 2022. za doprinos iz EGF-a uglavnom su se sastojale od sljedećih vrsta mjera:

- profesionalne orijentacije,
- intenzivne, personalizirane pomoći u traženju zaposlenja,
- niza programa prekvalifikacije, unapređivanja vještina i strukovnih osposobljavanja, horizontalnog osposobljavanja i osposobljavanja u području razvoja mekih vještina, poduzetničke izobrazbe te programa visokog obrazovanja,
- savjetovanja i mentorstva radi ponovnog zapošljavanja i mentoriranja tijekom započinjanja rada na novom poslu,
- promicanja poduzetništva i davanja doprinosa poduzetnicima početnicima,
- jednokratnih poticaja za brzi ponovni razmještaj i poticaja za zapošljavanje, i
- raznovrsnih naknada (npr. za traženje zaposlenja, osposobljavanje) i doprinosa (npr. za putovanje ili skrb o uzdržavanim osobama).

Pri osmišljavanju paketa potpore države članice uzimale su u obzir prethodni kontekst, iskustvo i stupanj obrazovanja pojedinih korisnika, njihovu mobilnost, postojeće ili očekivane prilike za zapošljavanje u predmetnim regijama te preporuke utvrđene u Okviru EU-a za kvalitetu predviđanja promjena i restrukturiranja. U skladu s člankom 7. stavkom 2. države članice potvrdile su da je u izradi paketa potpore u obzir uzeto i širenje vještina potrebnih u digitalnom industrijskom dobu i u gospodarstvu koje učinkovito iskorištava resurse.

2.2.2. Komplementarnost s mjerama koje se financiraju iz nacionalnih fondova ili fondova Unije

Svrha EGF-a je povećati zapošljivost i olakšati što brže ponovno uključivanje ciljanih korisnika u dostojanstveno i održivo zaposlenje s pomoću aktivnih mjera tržišta rada. Mjere EGF-a nude se kao nadopuna redovnim nacionalnim mjerama i/ili ih osnažuju, čime se osiguravaju komplementarnost i aditivnost mjera EGF-a.

Fondom se dopunjuje Europski socijalni fond plus (ESF+), koji je glavni instrument EU-a za promicanje zapošljavanja. Komplementarnost dvaju fondova proizlazi iz njihove sposobnosti da se tim pitanjima bave iz različitih vremenskih perspektiva. U okviru EGF-a potpora se pruža radnicima koji su proglašeni viškom ili samozaposlenim osobama kao odgovor na određeno veliko restrukturiranje koje je uzrokovalo brojna otpuštanja u kratkom razdoblju. Njime se nudi konkretna potpora u kriznim situacijama, dok se u okviru fonda ESF+ unaprijed podupiru strateški, dugoročni ciljevi (npr. povećanje ljudskog kapitala i upravljanje promjenama) u okviru višegodišnjih programa.

U okviru EGF-a državama članicama omogućuje se da ciljanim korisnicima pruže primjereniju i sveobuhvatniju ciljanu pomoć, što uključuje mjere kojima otpušteni radnici inače ne bi imali pristup (npr. srednjoškolsko ili visokoškolsko obrazovanje). Iskustvo je pokazalo da EGF pruža priliku za osmišljavanje personaliziranih usluga prilagođenih potrebama pojedinačnih otpuštenih radnika koje izlaze izvan okvira standardnih tečajeva i mjera. Za razliku od toga potpora u okviru fonda ESF+ obično je usmjerena na širu skupinu stanovništva (na zaposlene i na nezaposlene osobe).

EGF omogućuje državama članicama da osiguraju veći broj savjetnika po korisniku i dugoročniju potporu. Time se povećavaju izgledi korisnika za poboljšanje njihove situacije.

Radi pronalaženja kratkoročnih i dugoročnih rješenja države članice se ponekad koriste mjerama EGF-a i fonda ESF+ tako da se one međusobno nadopunjavaju. Na razini predmeta EGF se najčešće oslanja na postojeće nacionalne mjere ili mjere fonda ESF+ tako što ih nadopunjava ili nudi drukčije, dodatne mjere. Najvažniji je kriterij može li se dostupnim instrumentima pomoći ciljanim korisnicima, a države članice trebaju odabrati i osmisliti instrumente i mjere kako bi što bolje postigle željene ciljeve.

U skladu s načelom supsidijarnosti odluka hoće li se upotrijebiti sredstva iz EGF-a ili fonda ESF+ donosi se na razini država članica. Zadaća države članice je upravljati nadopunjavanjem između dvaju fondova na najbolji mogući način s obzirom na lokalne uvjete u danom trenutku.

Kako je utvrđeno člankom 9. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/691, sve države članice moraju uspostaviti nužne mehanizme kojima se sprječava mogućnost dvostrukog financiranja iz financijskih instrumenata EU-a. U većini je država članica upravljačko tijelo fonda ESF+ odgovorno i za provedbu EGF-a. Time se državama članicama omogućuje da osiguraju komplementarnost različitih intervencija.

2.3. Neodobreni zahtjevi

Komisija, Europski parlament ili Vijeće nisu odbili nijedan zahtjev 2021. i 2022.

2.4. Rezultati postignuti u okviru EGF-a

Glavni su izvori informacija o rezultatima postignutima u okviru EGF-a završna izvješća koja podnose države članice najkasnije šest mjeseci nakon završetka provedbe. Ta se završna izvješća nadopunjuju podacima koje države članice izravno razmjenjuju s Komisijom, primjerice na sastancima i konferencijama te u okviru evaluacija i revizija. Glavni rezultati i podaci o kojima je 2021. izvijestila jedna država članica sažeti su u ovom odjeljku.

2.4.1. Sažetak i kvalitativna procjena rezultata prijavljenih 2021.

Komisija je 2021. zaprimila jedno završno izvješće za predmete sufinancirane iz EGF-a koje je od 22. kolovoza 2018. do 22. kolovoza 2020. provela Grčka. Zbog pandemije bolesti COVID-19 razdoblje provedbe obustavljeno je na četiri mjeseca na zahtjev države članice do ukidanja mjera

ograničenja kretanja. Rok za provedbu mjera odgođen je do 22. prosinca 2020., a rashodi za personalizirane usluge za ciljane korisnike isto su bili prihvatljivi za sufinanciranje do tog datuma[11].

Izdavanje potvrda za stečene računalne vještine koje je bilo potrebno ispitati uživo nije se moglo provesti nakon ponovnog uvođenja mjera ograničavanja fizičkih kontakata u Grčkoj od 7. studenoga 2020. Grčka je zatražila produljenje razdoblja provedbe samo za ispitivanje digitalnih vještina radi izdavanja potvrda. Komisija je odobrila to produljenje. Ispitivanja radi izdavanja potvrda mogla su se održati do 22. lipnja 2021., a troškovi povezani s time bili su prihvatljivi za sufinanciranje do tog datuma.

Paket mjera obuhvaćao je: profesionalno savjetovanje, osposobljavanje (uključujući module osposobljavanja za osnovne digitalne vještine i visokoškolsko obrazovanje u području računovodstva i financija, zlatarstva i srebrnarstva te engleskog jezika), potpore za osnivanje poduzeća, naknade za zapošljavanje te naknade za traženje zaposlenja i osposobljavanje.

- *Profesionalno savjetovanje:* svih 296 sudionika primilo je 25 pojedinačnih savjetovanja u trajanju od 45 minuta po savjetovanju. Ishodi savjetovanja bili su pojedinačni planovi ponovnog zapošljavanja. Za osobe koje su se odlučile samozaposliti dio savjetovanja bio je posvećen izradi poslovnog plana.
- *Osposobljavanje:* oko 90 % radnika (266) sudjelovalo je u osposobljavanju. Svi osim troje radnika pohađali su osposobljavanje koje se sastojalo od tri modula: 120 sati osposobljavanja u području osnovnih digitalnih vještina, među ostalim o alatima paketa Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint i Access), društvenim mrežama, elektroničkoj trgovini i elektroničkim transakcijama, 100 sati osposobljavanja u području mekih vještina, kao što su odnosi s javnošću, komunikacija, emocionalna inteligencija, pregovaračke tehnike i suradnja te 80 sati „specijaliziranih vještina”. Sudionici su mogli birati između raznih vrsta osposobljavanja, primjerice o društvenim mrežama i marketingu, internetskom novinarstvu, poslovnom upravljanju, marketinškim tehnikama i prodajnim tehnikama. Troje radnika odlučilo se za druge programe osposobljavanja (visokoškolsko obrazovanje u području računovodstva i financija, zlatarstva i srebrnarstva te engleskog jezika).
- *Doprinos za osnivanje poduzeća*: dodijeljeno je 18 doprinosa za osnivanje poduzeća, a na kraju intervencijskog razdoblja 20 radnika ponovno je zaposleno kao samozaposlene osobe.
- *Naknade za zapošljavanje*: naknada je iznosila 650 EUR mjesečno tijekom najviše šest mjeseci, a plaćala se poduzeću koje je zaposlilo radnika, pod uvjetom da radnik ostane na radnom mjestu najmanje dodatnih šest mjeseci nakon prestanka isplate poticaja. Nijedan poslodavac nije iskoristio tu naknadu, vjerojatno jer se stvarno razdoblje provedbe preklapalo s razdobljem ograničenja kretanja zbog pandemije.

Za vrijeme krize uzrokovane bolešću COVID-19 mogućnost pohađanja osposobljavanja učenjem na daljinu smatrala se ključnom prednošću. To je bilo neobavezno no, na temelju mišljenja ispitanika, vrlo uspješno. Sudionicima je koristila dodatna fleksibilnost takvog osposobljavanja.

[11] Kao što je navedeno u članku 4. stavcima 1. i 2. Provedbene odluke Komisije za dodjelu financijskog doprinosa iz EGF-a C(2018) 6373, mjere su se morale provesti najkasnije do 22. kolovoza 2020., a rashodi za personalizirane usluge bili su prihvatljivi za sufinanciranje do tog datuma.

2.4.2. Stopa ponovnog uključivanja na tržište rada korisnika koji su primili pomoć

Do kraja provedbe mjera 233 (79 %) sudionika bilo je ponovno zaposleno, od čega 213 (91 %) kao zaposlenici, a 20 (9 %) kao samozaposlene osobe. Sudionici su se zaposlili u nizu područja, među ostalim u kozmetičkom sektoru, sektoru „uradi sam”, prodaji enzima na veliko, internetskom novinarstvu i sektoru pružanja turističkog smještaja.

Međutim, 12 mjeseci nakon toga broj zaposlenih osoba smanjio se za 7 postotnih bodova na 72 % svih sudionika. Četvrtina osnovanih poduzeća prestala je obavljati svoju djelatnost, a stanje oko 20 % sudionika nije bilo poznato.

Ograničenje kretanja zbog pandemije bolesti COVID-19 radnicima je otežalo pronalazak novog posla, kao i nesmetanu provedbu mjera. S obzirom na taj jedinstveni kontekst, stopa ponovnog zapošljavanja ipak je bila vrlo uspješna.

Razgovori provedeni u vezi s tim predmetom za vrijeme *ex post* evaluacije EGF-a za razdoblje 2014.–2020. pokazali su da se EGF smatra fleksibilnijim od drugih programa EU-a jer se prilagođava potrebama pojedinačnih korisnika. U izvješću je potvrđeno i da se EGF-om dodaje vrijednost onom što bi države članice inače mogle učiniti da ciljanim korisnicima pomognu pronaći novo zaposlenje te da se vrate na tržište rada.

2.5. Financijska provedba

2.5.1. Doprinosi EGF-a

Kao što je navedeno u članku 8. Uredbe Vijeća kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027.[12], EGF je tematski posebni instrument. Najviši godišnji iznos koji se može iskoristiti u okviru EGF-a iznosi 186 milijuna EUR po cijenama iz 2018., što u prosjeku odgovara godišnjem iznosu od 209,6 milijuna EUR (po trenutačnim cijenama) u razdoblju 2021.–2027.

Doprinosi iz EGF-a plaćaju se državi članici u jednom obroku kao potpuno pretfinanciranje u roku od 15 radnih dana nakon što proračunsko tijelo odobri potporu iz EGF-a.

U 2021. i 2022. proračunsko tijelo odobrilo je 14 doprinosa iz EGF-a u ukupnom iznosu od 51 790 562 EUR[13]. Ukupni procijenjeni troškovi personaliziranih usluga[14] uključivali su 19 % rashoda za profesionalno usmjeravanje, 29 % za osposobljavanje, 24 % za promicanje poduzetništva, 24 % za naknade i poticaje te 1 % za vođenje nakon ponovnog uključivanja u rad.

[12] Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.
[13] Taj iznos ne uključuje odluke o tehničkoj pomoći koja se pruža na inicijativu Europske komisije. Vidjeti odjeljak 2.5.2.
[14] Mjere na temelju članka 7. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) Uredbe o EGF-u.

2.5.2. Tehnička pomoć

U skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/691 i na inicijativu Komisije za tehničku pomoć može se upotrijebiti do 0,5 % financijskih sredstava EGF-a dostupnih za godinu. Taj je iznos potrebno upotrijebiti za financiranje aktivnosti potrebnih za provedbu Uredbe o EGF-u, kao što su priprema, praćenje i aktivnosti prikupljanja podataka, izgradnja baze znanja, administrativna i tehnička potpora, aktivnosti informiranja i komunikacije te revizija, kontrola i evaluacija.

Proračunsko tijelo stavilo je na raspolaganje 290 000 EUR za tehničku pomoć za 2022. Zbog pandemije bolesti COVID-19 2021. nije zatražena tehnička pomoć.

Tablica 3: rashodi za tehničku pomoć 2022.

Opis	Ukupan trošak predviđen proračunom	Stvarne preuzete obveze	Napomene
Administrativna potpora	190 000 EUR	22 107,93 EUR	Zbog nesigurnosti povezanih s pandemijom bolesti COVID-19 24. studenoga 2022. održan je samo jedan sastanak uživo (umjesto dva prvotno planirana sastanka) s osobama za kontakt EGF-a. Drugi sastanak održan je putem interneta. Seminar za umrežavanje nije organiziran zbog malog broja zahtjeva za doprinos iz EGF-a i jer nije bilo povoljno vrijeme za organizaciju studijskog posjeta. Kad je riječ o aktivnostima informiranja, redovito su se ažurirale internetske stranice (bez troškova), ali zbog relativno malog broja projekata nisu provedene nikakve dodatne aktivnosti informiranja niti su izrađeni dodatni materijali.
Tehnička potpora	100 000 EUR	99 982,11 EUR	Održavanje i ažuriranje modula EGF-a u sustavu za elektroničku razmjenu podataka – Zajednički sustav upravljanja zajedničkim fondom (SFC).
Ukupni troškovi	**290 000 EUR**	**122 090,04 EUR**	

2.5.3. Prijavljene nepravilnosti

Nijedna nepravilnost nije prijavljena Komisiji 2021. ili 2022. na temelju Uredbe (EU) 2021/691.

2.5.4. Zaključivanje financijskih doprinosa iz EGF-a

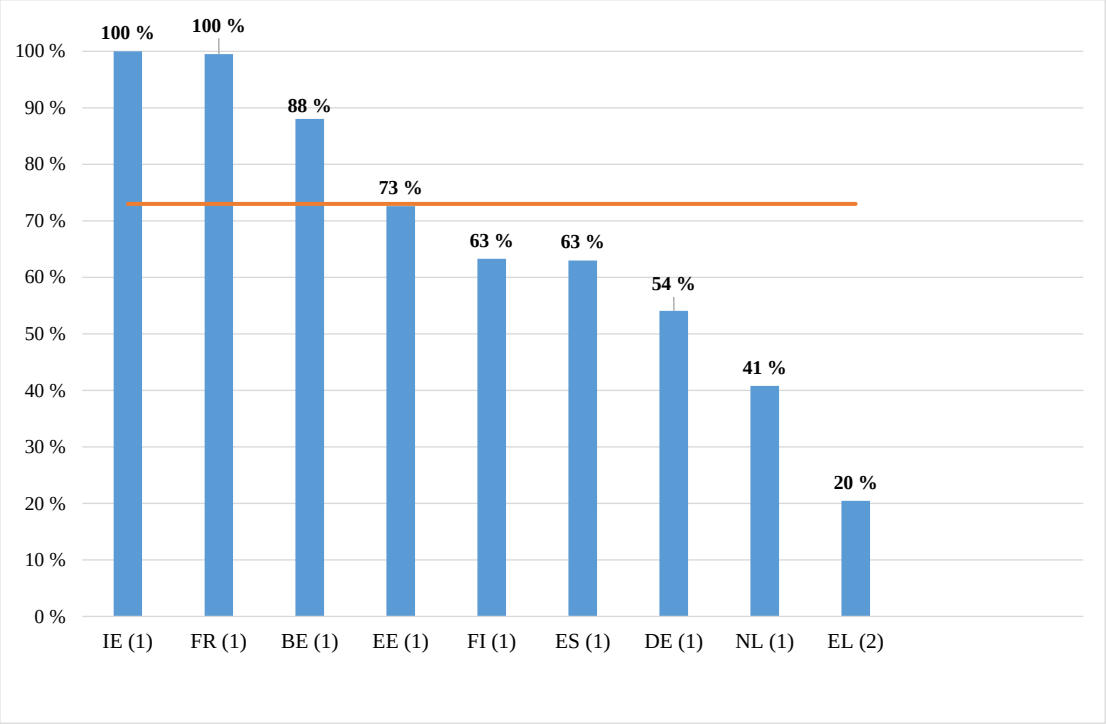
Predmet EGF-a zaključen je kad se završno izvješće sa svim potrebnim informacijama pošalje Komisiji nakon što su sva neiskorištena sredstva isplaćena i država članica ili Komisija ne moraju više ništa poduzimati. Države članice i dalje imaju obvezu osigurati Komisiji i Revizorskom sudu dostupnost svih popratnih dokumenata tri godine (članak 21. stavak 5. Uredbe (EU) br. 1309/2013).

U izvještajnom razdoblju završena je provedba samo predmeta iz razdoblja 2014.–2020. te su samo oni mogli biti zaključeni. Za te predmete postupci za zaključivanje financijskih doprinosa iz EGF-a utvrđeni su člankom 18. Uredbe (EU) br. 1309/2013.

Deset predmeta provedenih u razdoblju 2015.–2020. zaključeno je 2021. i 2022. Prosječna stopa iskorištenosti iznosila je 73 %, pri čemu je najniža stopa iznosila 20 %, a najviša 100 %. Ukupan iznos nepotrošenih sredstava vraćenih Komisiji iznosio je 7 889 378 EUR, što čini 28 % doprinosa dodijeljenih iz EGF-a. Pojedinosti o tim predmetima navedene su u tablici 4.

Stopa iskorištenosti financijskih doprinosa iz EGF-a znatno se razlikuje među državama članicama (vidjeti grafikon 9), pri čemu su najniže prosječne stope zabilježene u Grčkoj (20 %) i Nizozemskoj (41 %), a najviše u Irskoj i Francuskoj (100 %), Belgiji (88 %) te Estoniji (73 %).

Grafikon 9: prosječna stopa iskorištenosti po državi članici (% odobrenog doprinosa iz EGF-a)

Broj predmeta u okviru EGF-a navodi se u zagradama.

Države članice nisu u potpunosti iskoristile dodijeljene iznose zbog raznih razloga. Iako ih se potiče da realno procijene proračun za usklađeni paket personaliziranih usluga, točno planiranje nije uvijek moguće u fazi podnošenja zahtjeva. One isto tako u svojim početnim izračunima često precjenjuju proračune i navode visok zaštitni iznos kako bi se smanjio rizik od prekomjerne potrošnje ili zbog toga što u trenutku podnošenja zahtjeva još uvijek ima mnogo nepoznanica, primjerice profili i potrebe potencijalnih korisnika.

Broj radnika koji su željeli sudjelovati u predloženim mjerama bio je u fazi planiranja uglavnom procijenjen višim od stvarnog. Niža razina sudjelovanja od očekivane može biti posljedica poboljšanja gospodarske situacije na tržištu rada ili nepredviđenih osobnih čimbenika, npr. radnici su samostalno pronašli novo zaposlenje, manjak motivacije ili odluka o prijevremenom odlasku u mirovinu. Osim

toga, neki se radnici mogu odlučiti za jeftinije umjesto skupljih mjera ili kratkoročne, a ne dugoročne mjere.

Ostali razlozi za nisku potrošnju obuhvaćaju kašnjenja u pokretanju mjera, nedovoljno osoblja za provedbu, nedovoljno iskorištavanje postojeće fleksibilnosti u preraspodjeli sredstava među stavkama proračuna ili veći iznos dostupnih financijskih sredstava od očekivanog na razini država članica.

Komisija državama članicama od faze podnošenja zahtjeva daje smjernice kako bi potaknula optimalno upravljanje sredstvima i poboljšala stopu provedbe. Očekuje se da će se stjecanjem iskustva u državama članicama poboljšati planiranje proračuna za mjere, kao i predviđanje sudjelovanja radnika u razdoblju od 24 mjeseca. Komisija isto tako primjećuje poboljšanja i u sposobnostima raznih struktura za koordinaciju i provedbu te u kvaliteti komunikacije nacionalne i regionalne/lokalne razine.

Tablica 4: predmeti zaključeni 2021. i 2022.

Ref. oznaka EGF-a	**EGF/2015/006**	**EGF/2016/003**	**EGF/2017/001**	**EGF/2017/003**	**EGF/2017/005**	**EGF/2017/008**	**EGF/2017/009**	**EGF/2017/010**	**EGF/2018/001**	**EGF/2018/003**	**UKUPNO**
Predmet	**PWA International**	**Nafta i kemikalije**	**Castilla y León - vađenje ugljena**	**Atika - trgovina na malo**	**Trgovina na malo**	**Goodyear**	**Air France**	**Caterpillar**	**Financijske uslužne djelatnosti**	**Atika - izdavaštvo**	**10 predmeta zaključenih 2021. i 2022.**
Država članica	**IE**	**EE**	**ES**	**EL**	**FI**	**DE**	**FR**	**BE**	**NL**	**EL**	**9 država članica**
Sektor (kratki naziv)	Održavanje zrakoplova	Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	Vađenje ugljena i lignita	Trgovina na malo	Trgovina na malo	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	Zračni prijevoz	Strojevi i oprema	Financijske uslužne djelatnosti	Izdavaštvo	
Datum zahtjeva	19.6.2015.	11.5.2016.	20.1.2017.	13.4.2017.	12.6.2017.	6.10.2017.	23.10.2017.	18.12.2017.	23.2.2018.	22.5.2018.	
Otpušteni radnici	**108**	**1 550**	**339**	**725**	**1 660**	**646**	**1 858**	**2 285**	**1 324**	**550**	**11 045**
Ciljane osobe (uklj. NEET-ove)	**216**	**800**	**464**	**725**	**1 500**	**646**	**1 858**	**2 585**	**450**	**550**	**9 794**
Rok za završno izvješće	19.12.2017.	1.1.2019.	15.8.2018.	13.1.2020.	12.12.2019.	1.7.2020.	23.4.2020.	18.6.2020.	23.8.2020.	22.2.2021.	
Stvarni datum podnošenja završnog izvješća	19.12.2017.	4.6.2019.	9.8.2018.	13.1.2020.	9.12.2019.	25.8.2020.	24.4.2020.	8.10.2020.	25.11.2020.	18.6.2021.	
Datum slanja dopisa o zaključivanju	9.11.2021.	23.5.2022.	9.2.2022.	19.2.2021.	18.3.2021.	23.5.2022.	11.2.2022.	12.4.2021.	15.11.2021.	10.10.2022.	
Korisnici koji su primili pomoć (radnici i NEET-ovi)	**183**	**492**	**198**	**217**	**1 467**	**622**	**1 858**	**1772**	**179**	**296**	**7 284**
Datum početka mjera	22.5.2015.	11.5.2016.	15.3.2017.	13.7.2017.	3.8.2016.	1.1.2018.	1.10.2015.	22.10.2016.	1.1.2018.	17.10.2019.	
Datum završetka mjera	19.6.2017.	31.12.2018.	15.2.2019.	13.7.2019.	12.6.2019.	14.8.2019.	22.7.2018.	18.12.2019.	31.12.2019.	22.12.2020.	
Stvarna potrošnja proračuna u odnosu na proračun procijenjen u početku (svi iznosi u EUR)											
Ukupan proračun procijenjen u početku (drž. članice i EGF) Provedbene aktivnosti i personalizirane usluge	**737 156,00**	**1 885 597,00**	**1 670 440,00**	**4 915 250,00**	**4 165 600,00**	**3 608 719,00**	**16 490 805,00**	**7 702 694,00**	**1 987 500,00**	**3 847 500,00**	**47 011 261,00**
Odobreni doprinos iz EGF-a	**442 293,00**	**1 131 358,00**	**1 002 264,00**	**2 949 150,00**	**2 499 360,00**	**2 165 231,00**	**9 894 483,00**	**4 621 616,00**	**1 192 500,00**	**2 308 500,00**	**28 206 755,00**
Odobreni doprinos iz EGF-a u % (procijenjenog proračuna)	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	
Stvarni rashodi (drž. članice i EGF)	**792 693***	**1 369 206,40**	**1 051 977,60**	**1 004 514,40**	**2 635 479,06**	**1 657 047,92**	**16 410 805,00**	**6 781 058,10**	**810 684,00**	**1 404 366,83**	**33 125 139,31**
Udio EGF-a u ukupnim prihvatljivim stvarnim rashodima	**442 293,00**	**821 523,84**	**631 186,56**	**602 708,64**	**1 581 287,43**	**994 228,75**	**9 846 483,00**	**4 068 634,86**	**486 410,40**	**842 620,09**	**20 317 376,57**
Udio EGF-a u ukupnim prihvatljivim stvarnim rashodima u %	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	
Potrošena sredstva EGF-a u %	100,00%	72,61%	62,98%	20,44%	63,27%	45,92%	99,51%	88,03%	40,79%	36,50%	**72%**
Iznos nepotrošenih sredstava EGF-a, vraćenih EK-u	**0,00**	**309 834,16**	**371 077,44**	**2 346 441,36**	**918 072,57**	**1 171 002,25**	**48 000,00**	**552 981,14**	**706 089,60**	**1 465 879,91**	**7 889 378,43**
Stopa nepotrošenih sredstava EGF-a, vraćenih EK-u u %	0,00%	27,39%	37,02%	79,56%	36,73%	54,08%	0,49%	11,97%	59,21%	63,50%	**28%**
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	**100,00%**

2.6. Aktivnosti tehničke pomoći koje je provela Komisija

2.6.1. Informiranje i promidžba – internetske stranice

Člankom 12. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/691 od Komisije se zahtijeva da pokrene, održava i ažurira internetske stranice dostupne na svim jezicima EU-a.

Internetske stranice Komisije o EGF-u[15] redovito su 2021. i 2022. ažurirane bitnim informacijama. Na njima se nalaze upute za podnošenje zahtjeva, informacije o prihvaćenim i odbijenim zahtjevima te najvažnije činjenice i brojčani podaci o prethodnim zahtjevima za doprinos iz EGF-a. Korisnici mogu pronaći i podatke o osobama za kontakt s EGF-om u državama članicama i poveznice na publikacije, novosti i događanja povezana s EGF-om koje organiziraju Komisija i države članice.

2.6.2. Sastanci s nacionalnim tijelima i dionicima EGF-a

Četiri sastanka (od 25. do 28. sastanka) osoba za kontakt EGF-a[16] održana su putem interneta. Na sastancima se razgovaralo o tekućim i planiranim zahtjevima za doprinos iz EGF-a, novim značajkama Uredbe o EGF-u za razdoblje 2021.–2027., dijeljenju najboljih primjera iz prakse predmeta u okviru EGF-a i drugim bitnim pitanjima.

Nijedan seminar za umrežavanje povezan s EGF-om nije organiziran 2021. ni 2022.

2.6.3. Sustav za elektroničku razmjenu podataka (SFC2021)

Komisija je 2014. pokušala dodatno pojednostavniti postupke uključivanjem EGF-a u sustav za upravljanje fondovima u Europskoj uniji (SFC2014 – sustav za elektroničku razmjenu podataka s državama članicama). Države članice od travnja 2015. na internetu podnose zahtjeve za doprinos iz EGF-a slijedeći upute na zaslonu, a od kolovoza 2016. putem sustava SFC2014 podnose i završna izvješća povezana s EGF-om. Rezultat korištenja sustava SFC2014 za potrebe EGF-a točniji su i potpuniji zahtjevi. Zbog toga su prikupljanje i obrada podataka jednostavniji, a izvješćivanje o rezultatima EGF-a brže. Podnošenjem zahtjeva za potporu iz EGF-a u okviru sustava SFC2014 skraćeno je vrijeme od trenutka kad država članica podnosi zahtjev do trenutka kad Europski parlament i Vijeće donose prijedlog koji je dala Komisija.

U ovom izvještajnom razdoblju dovršeni su održavanje i potrebna poboljšanja modula SFC-a za razdoblje 2014.–2020. za zaključenje predmeta u okviru EGF-a iz razdoblja 2014.–2020.

[15] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=hr

[16] Osobe za kontakt imenuju tijela država članica nadležna za Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom. Svaka država članica odlučuje tko će je predstavljati.

Daljnje poboljšanje sučelja EGF-a za razdoblje 2021.–2027. u sustavu SFC2021 provedeno je 2022., posebno nove funkcije i prilagodbe radi usklađivanja sustava SFC2021 sa zahtjevima Uredbe o EGF-u za razdoblje 2021.–2027.

2.6.4. Komisijine ex post *evaluacije EGF-a za razdoblje 2014.–2020.*

U skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2021/691 Komisija je provela *ex post* evaluaciju EGF-a. Evaluacijom se nastojalo temeljito ispitati djelotvornost, održivost, učinkovitost, usklađenost, relevantnost i dodanu vrijednost EGF-a za EU. Evaluacija je obuhvaćala 49 odobrenih zahtjeva za doprinos iz EGF-a (tj. predmeta) podnesenih Komisiji u razdoblju od 2014. do svibnja 2020.[17]

Komisija je 13. prosinca 2021. objavila svoje zaključke o *ex post* evaluaciji[18] EGF-a za razdoblje 2014.–2020. Oni se temelje na nalazima vanjske studije[19] koju je naručila Komisija te na dodatnim dokazima koje je prikupila i analizirala na temelju prethodnih izvješća o EGF-u i evaluacija EGF-a, iskustva osoblja Komisije koje upravlja EGF-om, razmjene znanja s relevantnim dionicima EGF-a iz svih država članica i Komisijine interne baze podataka EGF-a koja sadržava podatke o svim predmetima u okviru EGF-a od 2007.

Zaključci Komisijine *ex post* evaluacije EGF-a za razdoblje 2014.–2020. pokazuju da je EGF bio uspješan u pružanju potpore i pokazivanju solidarnosti s radnicima, samozaposlenim osobama i (u nekim slučajevima) mladima pogođenima velikim restrukturiranjem.

Kad je riječ o procjeni djelotvornosti EGF-a, najvažniji zaključak bio je da je došlo do povećanja prosječne stope ponovnog zapošljavanja otpuštenih radnika na tržištu rada. Ta se stopa povećala s 49 % (u razdoblju 2007.–2013.) na oko 60 % (u razdoblju 2014.–2020.), ali se kretala od niskih 18 % do visokih 94 % ovisno o predmetu. Osim ponovnog uključivanja na tržište rada EGF je imao dugoročne pozitivne učinke na opću zapošljivost korisnika (kao što su stjecanje novih vještina i kvalifikacija), njihovo se samopouzdanje povećalo te su se naučili koristiti društvenim mrežama. Međutim, to poboljšanje treba oprezno tumačiti jer je razdoblje provedbe za razdoblje 2014.–2020. (24 mjeseca ili dulje ako je provedba započela ranije) samo djelomično usporedivo s onim iz prethodnog programskog razdoblja 2007.–2013.[20]

---

[17] Od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. države članice podnijele su 59 zahtjeva, od kojih su 54 odobrena, četiri su potom povučena, a jedan je Vijeće odbilo. Od sedam zahtjeva zaprimljenih 2020. jedan je zahtjev (EGF/2020/001 ES/ Pomoćni sektori brodogradnje u Galiciji) obuhvaćen popratnom studijom, a preostalih šest nije bilo moguće obuhvatiti jer su podneseni krajem 2020. Uključeni su podaci iz zahtjeva zaprimljenih 2020. Međutim, s obzirom na to da će njihovi rezultati biti dostupni tek 2023., nije ih bilo moguće analizirati u fazi ove *ex post* evaluacije.

[18] Radni dokument službi Komisije uz Izvješće Komisije o *ex post* evaluaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) za razdoblje 2014.–2020. (SWD(2021) 381 final, 13.12.2021.; COM(2021) 788 final, 13.12.2021.).

[19] Studija kojom se podupire *ex post* evaluacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za razdoblje 2014.–2020.

[20] U razdoblju 2007.–2009. razdoblje provedbe trajalo je 12 mjeseci, a od srpnja 2009. produljeno je na 24 mjeseca.

S obzirom na to da je EGF komplementaran s drugim instrumentima EU-a (posebno s Europskim socijalnim fondom), njime se ostvaruje prava dodana vrijednost EU-a povećanjem broja i raznolikosti usluga koje se pružaju otpuštenim radnicima, kao i intenziteta tih usluga. To se postiže pružanjem dodatnog izvora financijske potpore na pojedinačnoj osnovi te ciljane, prilagođene i individualizirane potpore vrlo specifičnim ciljnim skupinama kojima se nastoji pomoći.

U Uredbi o EGF-u za razdoblje 2021.–2027. u obzir su uzeti nalazi prethodnih evaluacija i procjena, koji su potvrđeni ovom evaluacijom. U obzir je uzeta i većina preporuka dionika u svim državama članicama. Promjene iz te uredbe predstavljene su u Izvješću[21] Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o aktivnostima Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji 2019. i 2020.

[21] COM(2021) 486 final, 20.8.2021.